

Damian Walczak

Inwestowanie – krok po kroku

*Kapitał to ta część bogactwa, którą poświęca się,
by pomnożyć swe bogactwo*

Alfred Marshall

Jak przedstawiono we wcześniejszej części pracy, obecnie istnieje wiele możliwości zainwestowania swojego kapitału. Dlatego też w tym gąszczu form, możliwości i zachęt warto przeanalizować działania, które powinieneś poczynić, aby podjęta inwestycja była dla Ciebie odpowiednia, zyskowna i jak najmniej ryzykowna.

Podejmując decyzję o inwestowaniu, musisz pamiętać, aby **określić wielkość środków, które chcesz zainwestować.**

Oparte to musi być na analizie twoich dochodów i wydatków. Wiesz, ile posiadasz dziś oszczędności, które możesz przeznaczyć na inwestycje na rynku kapitałowym. Powinieneś również przeanalizować swoje prawdopodobne przyszłe dochody i wydatki i na tej podstawie określić, ile jesteś w stanie ewentualnie oszczędzać w kolejnych miesiącach. Pamiętaj, że

w życiu możliwe są zmiany dochodów i wydatków, i planując przyszłe potencjalne oszczędności, uwzględnij, że Twoja sytuacja ulegnie takiej zmianie.

A więc nie planuj inwestowania wszystkich posiadanych środków, nie bądź w tym zakresie nadmiernym optymistą, pozostaw sobie pewien zapas na sytuacje awaryjne.

Niewątpliwie część środków, które zamierzasz oszczędzać, warto utrzymywać w gotówce lub w banku na lokacie oszczędnościowej, aby mieć je pod ręką. Wynika to z często pojawiających się pilnych wydatków (choroba, awaria itd.), na które środki powinieneś mieć niemal natychmiast, a inwestycje na rynku kapitałowym często nie są natychmiastowe do spieniężenia, czyli zamiany z powrotem w potrzebną Ci gotówkę. Brak takiego bufora bezpieczeństwa oznacza często zerwanie długoterminowej inwestycji z powodu konieczności wydatkowania pewnych środków pieniężnych. Przykładem może być awaria pieca centralnego ogrzewania zimą, która może kosztować około 3000 zł. Rodzina, która nie posiada oszczędności na czarną godzinę w gotówce, a ma zaoszczędzone np. 50 000 zł w innej formie, będzie zmuszona do zerwania tej inwestycji, aby zdobyć wspomnianą, relatywnie niewielką kwotę.

Inwestuj środki, które posiadasz. Nieodpowiedzialne jest inwestowanie pożyczonych pieniędzy.

Dopiero indywidualnie określoną nadwyżkę powinieneś inwestować na rynku kapitałowym.

Jak?

Na początek zapewne warto indywidualnie się zastanowić, po co chcesz inwestować. Czyli **określ swój cel inwestowania**. Inne decyzje należy podjąć, jeżeli chcesz zainwestować na emeryturę, czyli na za 20–30 lat. Inaczej należy postąpić, jeżeli inwestujesz pieniądze celem zakupu nowego samochodu za

2–3 lata. Natomiast inne decyzje są konieczne, jeżeli inwestujesz – po prostu – wolne środki, które co miesiąc pozostają w Twoim gospodarstwie domowym.

Następnym krokiem może być indywidualne zastanowienie się, w co warto zainwestować. Powinieneś samodzielnie, spokojnie pomyśleć, co jest dla Ciebie najlepsze. Oczywiście uwzględniając informacje z dwóch poprzednich kroków, **czyli pamiętając o wartości środków, które chcesz zainwestować, i celu oszczędzania. A także o ryzyku, które towarzyszy inwestycjom.**

Dopiero w następnym kroku powinieneś skorzystać z porady profesjonalisty. Niestety, obecnie zbyt wiele podmiotów czy osób rości sobie nieuzasadnione prawo określania się tym mianem. Najlepiej więc skorzystać z porady, doradztwa, jednak nie wiąż tego z dokonaniem inwestycji, decyzji zakupowej.

Często tym profesjonalistą nie musi być „żywy człowiek”, bardzo dobre porady można znaleźć na stronach internetowych. Jednak tutaj warto skorzystać wyłącznie z tych faktycznie reprezentujących Twój interes, czyli porad Narodowego Banku Polskiego: www.nbp.pl; Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl lub Komisji Nadzoru Finansowego: www.knf.gov.pl. Warto również skorzystać z porad udzielanych przez banki na ich stronach internetowych. Wiele z nich ma zakładkę na prowadzonej stronie internetowej, często określaną jako ABC Inwestowania (ABC Inwestora), gdzie można znaleźć rzetelne i proste informacje związane z inwestowaniem. Niektóre z produktów mają własne, bardzo dobre strony internetowe. Takim przykładem może być strona <http://www.obligacjeskarbowe.pl/>, która nie tylko przedstawia sposób zakupu obligacji skarbowych, ale również umożliwia zapoznanie się z ich pełną charakterystyką.

PAMIĘTAJ!

Nie każda porada służy Twojemu interesowi - ufaj tylko tym ze sprawdzonych źródeł.

Zawsze warto także skorzystać z opcji demonstracyjnej konkretnego instrumentu finansowego. Wersja demo umożliwia przećwiczenie nie tylko zasady funkcjonowania, np. giełdy, lecz także poznania potencjalnego ryzyka. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie prowadzi własną platformę, która umożliwia poznanie sposobu działania giełdy. Jeżeli chcesz spróbować poczuć się jak gracz giełdowy, możesz to zrobić pod adresem: <https://gpwtrader.pl/>

Podobne dema funkcjonują również w przypadku innych form inwestowania, np. inwestowania na forexie, które, jak zostało przedstawione w poprzednich rozdziałach, jest zdecydowanie bardziej skomplikowane i ryzykowane niż inwestowanie na giełdzie czy w obligacje. Pamiętaj jednak, że inwestowanie na tzw. rachunku demo odbiega od inwestowania w przypadku zaangażowania realnych środków. W tym przypadku bowiem dużą rolę odgrywają emocje, które mogą spowodować, że będziesz podejmował decyzje w zupełnie odmienny sposób.

Przed podjęciem finalnej decyzji sprawdź koszty swojej inwestycji. Tak jak w przypadku najpopularniejszej inwestycji w lokatę bankową występują odsetki jako zysk, a koszty (poza podatkiem od dochodów kapitałowych) w zasadzie nie występują, tak w przypadku inwestycji na rynku kapitałowym koszty należy skrupulatnie policzyć. Aby inwestować na giełdzie, trzeba otworzyć rachunek maklerski, który generuje koszty. Inwestycja w fundusz inwestycyjny (jednostki uczestnictwa

lub certyfikat inwestycyjny) to prowizja manipulacyjna i opłata za zarządzanie, więc w przypadku wyboru formy inwestycji dopytaj i doczytaj wszystkie koszty, które poniesiesz w związku z obsługą swej inwestycji. **Inwestycja to nie tylko zysk, ale i koszt uzyskania tego zysku.**

A więc wybierając rachunek maklerski, pamiętaj o kosztach, lecz także – to już porada dla bardziej doświadczonych inwestorów – o funkcjonalności interfejsu, czyli strony internetowej wybranego biura, czy dostępności określonych zleceń. W tym zakresie warto skorzystać z rankingów biur maklerskich, które można znaleźć na wielu branżowych stronach internetowych, m.in.: www.money.pl, www.bankier.pl, www.forbes.pl, www.pb.pl

Zakupu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych możesz dokonać poprzez swoje konto internetowe w banku. Oczywiście tutaj również sprawdź szczegóły dotyczące kosztów zakupu. Jednak jeżeli znajdziesz inne konto, które umożliwia zakup tych produktów niewiele taniej, zastanów się, czy na pewno warto zmieniać konto. Czas potrzebny na naukę obsługi nowego konta to również koszt.

Jednak w przypadku zakupu funduszy inwestycyjnych poprzez stronę internetową banku w mniejszym zakresie należy zwrócić uwagę na wiarygodność podmiotu. Zapewne bank, w którym od lat masz konto, to solidny i bezpieczny partner – należy tylko się upewnić, czy logując się do konta, robisz to bezpiecznie.

Wybierając podmiot, z którego pomocą będziesz inwestował, upewnij się, że jest on wiarygodny i np. nie znajduje się na liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego: https://www.knf.gov.pl/o_nas/ostrezenia_publiczne/lista_ostrezenia.html

Na liście tej są podmioty, wobec których KNF złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury. Poszukaj informacji o podmiocie w internecie, wśród znajomych. Kierując się jednak radami znajomych, uważaj na osoby uczestniczące w tzw. piramidach finansowych. Twój znajomi mogą świadomie lub nie oferować niewiarygodne produkty, aby samemu zarobić na oferowaniu tych usług.

UWAGA!

Pamiętaj, że przestępstwa na rynku finansowym zdarzają się. Bądź ostrożny, powierzając komuś swoje pieniądze.

Jeżeli zainwestujesz duże – dla Ciebie – kwoty, pamiętaj, aby dokonać inwestycji w kilka produktów. Każda inwestycja wiąże się z pewnym ryzykiem, więc zawsze warto zdecydować, ile procent chcesz przeznaczyć na najbardziej ryzykowne inwestycje (np. waluty), a ile na najmniej ryzykowne, czyli np. bony skarbowe. Decyzja o zróżnicowaniu portfela, to decyzja o dywersyfikacji. Dywersyfikacja jest jedną z podstawowych zasad inwestowania prowadzącą do ograniczenia ryzyka inwestowania. Zasada ta szczególnie dotyczy osób początkujących, które nie powinny nadmiernie – w stosunku do swojej wiedzy – ryzykować. Są tacy, którzy lubią ryzykować – inwestowanie całości zaoszczędzonych środków w jeden produkt jest to duże ryzyko, które wiele osób nieświadomie podejmuje. Bądź świadomy tego ryzyka.

UWAGA!

Pamiętaj o dywersyfikacji swoich inwestycji.

Dywersyfikacja powinna polegać na wyborze nie tylko inwestycji charakteryzujących się różnym poziomem ryzyka, ale również różnym horyzontem czasowym. Dywersyfikacja inwestycji może oznaczać, że gdy jeden z produktów przynosi straty, to zysk osiągnięty na pozostałych może je zrekompenzować. Istnieje wiele strategii dywersyfikacji, celem tej publikacji nie jest jednak ich przybliżanie. Pamiętaj więc:

Jeżeli inwestujesz – szczególnie na początkowych etapach – nie inwestuj w jeden produkt.

Podjęwając decyzję o inwestowaniu, pamiętaj, aby przemyśleć możliwości wycofania się z danej inwestycji. Zawsze istnieje pewne prawdopodobieństwo, że będziesz zmuszony z różnych powodów do zamknięcia inwestycji. Niestety nie każda forma inwestycji możliwa jest do natychmiastowej zamiany na gotówkę (np. inwestycja w certyfikaty inwestycyjne), a niektóre formy, owszem, są, ale akurat w dniu, w którym chcesz dokonać takiej transakcji, mogą mieć niekorzystną cenę, co będzie oznaczać dla Ciebie duże straty (np. akcje). Dlatego jeżeli obawiasz się, że będziesz musiał spieniężyć swoje inwestycje z dnia na dzień, uwzględnij też to kryterium.

Tabela 2. Inwestowanie krok po kroku

Krok	Działanie	Proponowane decyzje, m.in.:
1.	Oceń swój dochód	– określ posiadane oszczędności – przemyśl przyszłe dochody i wydatki
2.	Określ cel oszczędzania	– zdecyduj, na co oszczędzasz i kiedy będziesz chciał spieniężyć inwestycję – pomyśl o odpowiedniej inwestycji do twojego celu (okres inwestycji)

3.	Samodzielnie zastanów się nad inwestycją	<ul style="list-style-type: none"> – zanalizuj ryzyko inwestycji – zapoznaj się z dostępnymi na rynku produktami
4.	Skonsultuj decyzję	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie poszukaj informacji o inwestycji, np. w internecie (pamiętaj, aby ufać wyłącznie wiarygodnym informacjom) – ewentualnie skonsultuj się ze znajomymi
5.	Zainwestuj w wersji demo	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdź się w roli inwestora, inwestując „wirtualne” pieniądze
6.	Oceń inne koszty inwestycji	<ul style="list-style-type: none"> – zanalizuj wszystkie koszty związane z realizacją inwestycji (pamiętaj o opłatach)
7.	Zainwestuj	<ul style="list-style-type: none"> – otwórz rachunek maklerski, dokonaj zakupu obligacji przez internet itd. – pamiętaj o dywersyfikacji inwestycji – pamiętaj o możliwości wycofania się z inwestycji
8.	Oceń dokonaną inwestycję	<ul style="list-style-type: none"> – wycofanie się z inwestycji – kontynuowanie inwestycji – zmiana inwestycji

Źródło: opracowanie własne.

Po faktycznej inwestycji należy dokonać po pewnym czasie jej oceny. Pamiętaj jednak: wycofanie się z inwestycji, na której straciłeś dotychczas „na papierze”, oznacza, że na pewno już na niej nie zarobisz, a cena akcji może przecież wzrosnąć w przyszłości.

Po dokonaniu oceny dotychczasowych inwestycji proces inwestowania zaczyna się od nowa. Należy ocenić posiadane środki, następnie zdecydować, ile i w jakim celu chcesz zainwestować itd.

Podsumowując, na każdym kroku kieruj się najprostszą maksymą: wybierz taki sposób inwestycji, który jest dla Ciebie zrozumiały.

